

Tantárgykövetelmény

I. A tantárgy általános adatai

A tantárgy NEPTUN kódja: TMXPS12MNE

A tantárgy neve: Pszichológia

Szak: MEd mérnöktanár

Szakirány: minden

Tagozat: nappali

Óraszám: 5 óra előadás 0 óra tantermi gyakorlat 0 óra labor

Követelmény: vizsga

Megszerezhető kredit: 4

II. Oktatott témakörök

Foglalkozás	Téma	Típus
1.	A pszichológia fejlődéstörténete és a modern pszichológia kialakulása. Nézőpontok a pszichológiában. A modern pszichológiai irányzatok, és hozzájárulásuk a tanári szerep értelmezéséhez. Behaviorizmus, pszichoanalízis, humanisztikus, kognitív, alaklélektan (gestalt), pozitív és transzperszonális pszichológia.	EA
2.	A személyiség meghatározása, kialakulása és működése a különböző elméletekben. Típustanok és vonáselméletek. Freud, Jung, Allport, Eysenck. A személyiség megismerésének módszerei és alkalmazásuk a pedagógiai gyakorlatban.	EA
3.	A pszichológiai fejlődés alapvető törvényszerűségei és meghatározói. Az értelmi, erkölcsi, pszichoszexuális és pszichoszociális fejlődés. A gyermek és serdülőkor fejlődési sajátosságai. Éntudat, énkép, énídeál (Rogers).	EA
4.	A szocializáció. Családi hatások, nevelési stílusok és következményei. Identitás. Pályaválasztás, foglalkozástípusok (Holland). Az érett személyiség (Allport, Maslow). Önértékelés és önismeret, a Johari-ablak. A lelki egészség feltételei.	EA
5.	Tudat, tudatállapotok, aktiváció, arousal, stressz, stresszkezelés. Megküzdés és elhárító mechanizmusok. Tanulás és emlékezés, tanuláselméletek. Tanulási stílusok és módszerek.	EA
6.	Érzelmek funkciói. Az érzelmek hatása a tanulásra. Motiváció, külső és belső motívumok. Teljesítménymotiváció, siker és kudarc az iskolában.	EA

	Társas kapcsolatok. Szociális megismerés és előítélet.	
7.	Egyén és csoport. Konformitás és engedelmesség (Asch, Milgram kísérletei). Az iskolai csoportok jellemzői és a csoportszerkezet feltárásának módszere (szociometria). A csoportjelenségek és a vezetési stílus neveléslélektani vonatkozásai. Együtműködés és versengés.	EA
8.	A tanári szerep értelmezése. Szerep és személyiség kapcsolata, szerepkonfliktusok. Pályaszocializáció és hivatásszemélyiség. A tanárkutatások eredményei. Objektív és szubjektív paraméterek (Bagdy, Suplicz, Fűzi, Falus). A tanári minőség pszichés háttere.	EA
9.	A tanár-diák kapcsolatok és a morális tanári viselkedés összefüggései. A velünk született erkölcs (Haidt elmélete). A tanár-diák kapcsolat jellege és hatása a tanulmányi eredményekre. Erős és gyenge kapcsolatok természete.	EA
10.	Empátia, kommunikáció, hitelesség. Személyközi befolyásolás, meggyőző közlés. Konfliktusok, konfliktuskezelés az iskolában. Gordon-módszer és a hatékony kommunikáció eszközei.	EA
11.	A pedagógus mint személyiségfejlesztő. A hatalom és tekintély problémái a tanári munkában. Fegyelmezés, iskolai értékelés.	EA
12.	A tanulási motiváció forrásai és növelésének lehetőségei. A lemorzsolódás és iskolai kudarcok okai a szakképzésben. A problémás tanuló, a problémás viselkedés háttere.	EA
13.	A tanulók egyéni sajátosságainak felismerése, kezelése. Tanulási zavarok. Alternatív iskolák, terápiás lehetőségek. Diáktanácsadás. Az iskolapszichológus szerepe.	EA
14.	Az iskola mint szervezet. A szervezeti kultúra kialakulása és típusai. Érték és kultúra.	EA

III. Kötelező irodalom

1. Tordai Zita (2016): Pszichológia és személyiségfejlesztés I., Typotop Kiadó, Budapest, ISSN 2498-7123.
2. Tordai Zita (2015): Pszichológia és személyiségfejlesztés I. Elektronikus tananyag. Elérhető: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_pszichologia_es_szemelyisegfejlesztes_i/adatok.html

3. Suplicz Sándor (2016): Pszichológia és személyiségfejlesztés II., Typotop Kiadó, Budapest, ISSN 2498-7123.
4. Suplicz Sándor (2015): Pszichológia és személyiségfejlesztés II. Elektronikus tananyag. Elérhető: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_pszichologia_es_szemelyisegfejlesztes_ii/adatok.html
5. Rogers C. (2003): Valakivé válni (1. fejezet. Ez vagyok én. 29-57. oldal) Edge 2000, Budapest
6. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.) (2004): Pszichológia pedagógusoknak (1., 2., 3., 4., 6. 24. 26. fejezet), Osiris, Budapest.
7. Fűzi Beatrix (2015): A tanári szerepmódel fejlesztésében rejlő lehetőségek. Neveléstudomány, 4., 38-56. old.

IV. Ajánlott irodalom

1. Csányi Vilmos (1999): Az emberi természet. Vincze Kiadó, Budapest.
2. Csíkszentmihályi Mihály (2001): Flow. Az áramlat. Akadémiai Kiadó, Budapest.
3. Falus Iván (2007): A tanárrá válás folyamata. Gondolat Kiadó, Budapest.

V. Tantárgyi követelmények

a. A foglalkozásokon való részvétel előírásai

telező. A hiányzás mértéke nem haladhatja meg a tárgy félévi összóraszámának 30%-át, azaz a 21 órát.

b. A félévközi tanulmányi ellenőrzések (zárthelyik, beszámolók) követelményei, időbeli ütemezése

Zárthelyi a 12. héten.

c. Az aláírás teljesítésének feltételei

Részvétel a foglalkozásokon, sikeres zárthelyi.

d. Az évközi jegy teljesítésének feltételei, az érdemjegy kialakításának módja

e. A hiányzások, az elégtelen gyakorlati foglalkozások és zárthelyik szorgalmi időszakban való pótlásának feltételei, módja, időbeli ütemezése

Hiányzást pótolni a tárgy párhuzamosan meghirdetett kurzusán lehet, amennyiben indult ilyen. Zárthelyi pótlása a szorgalmi időszak utolsó hetéig lehetséges.

f. A vizsga és beszámolók feltételei, módja (írásbeli/szóbeli)

A vizsga írásbeli. Amennyiben a hallgató írásbelije elérte a legalább elégséges szintet (az elérhető pontszám 51%-tól), szóbeli kiegészítést tehet, a jobb jegy elérése érdekében. Az aláírás megszerzése a vizsgára bocsátás feltétele.